

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

X. vel mulierem άπνο[...] Heraclidis libro peculiari celebratam,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

evolasse, & ex æthere universas orbis perlustrasse gentes, earumque ritus, & totam naturam didicisse historiam, cælumque ipsum cognovisse. Tum subiungit Maximus, plus hac arte fidei consecutum esse Aristeam, quam Xenagoram, aut Xenophanem, rerum naturam simplicius explicantes: *ὁ γὰρ πού σαφῶς ἠπίσαντο οἱ ἀνθρώποι, inquit, πλὴν Ἰουδῆς ἀπειλόησαν, καὶ οἷς πῶν ὀφθαλμοῖς ἔχασα ὄρα, ἀλλὰ ἀπεχνῶς ὑποδημίας πρὸς ὄνομα τῆ ψυχῆ δὲν, εἰ μέλλοι ὑπὲρ ἑκάστου φερόντι τὰ ἀληθέστα.* Nec enim satis novebant homines peregrinationem animæ, nec quibus illa oculis singula perspicat: sed persuasum habebant animæ reipsa peregrinandum esse, si de singulis vera proloqui vellet. Alibi etiam docet, quid sit peregrinatio illa animæ, & sejunctio à corpore; contemplatio nimirum, quam à rebus abducta corporeis ad veritatis cognitionem mens instituit. Multiplici igitur mendacio obsita sunt, quæ de Aristea Proconnesio narrantur. Falsum est Aristeam Arimaspea scripsisse. Quæ in Arimaspeis scripta erant, guerræ erant meræ & nugæ perfolæ. Quæ in Arimaspeis poetico more & *κατὰ γῆμα* dicta fuerant, perperam exposita sunt *κατὰ λέξιν*. Quæ de prisco Aristæo, Cadmi genero, Apollinis & Cyrenes filio, dicta sunt, eorum pleraque Aristææ Proconnesio sunt adscripta. Atque hæc ipsa denique, quæ de veteri illo Aristæo legimus, Poëtarum figmenta sunt & fabulæ. Quibus cognitis, quisquamne erit tam supinæ stoliditatis, ut veteri huic natiæ de Aristæa reditu ad vitam credulam aurem præbere velit?

vel Cleomedem Astypalaensem,

VII. Nihilò veriora sunt, quæ de Cleomede Astypalaensi perhibentur. Ferunt eum pugilatu Iccum quemdam interfecisse, verum cum ab Hellanodicis victoriæ præmio fraudatus esset, mentis impotem esse factum; tum reversum deinde Astypalaem, introiisse in litterarium ludum, in quo pueri complures instituebantur; convulsæque columna, quæ totius ædificii culmen sustinebat, labefecisse domum, & pueros oppressisse: tum permotos injuria Astypalaenses hominem lapidibus esse insectatos; ipsum vero in Minervæ confugisse templum, & in arcam forte illic repertam sese conclusisse: cujus operculum aperire cum diu frustra tentassent cives, arcam refregisse tandem, nec intus Cleomedem vel vivum vel mortuum apparuisse: consultumque super eo portento oraculum, iussisse sacrificia Cleomedi Heroum postremo fieri. Unam hanc esse è commentitiis Græcorum fabulis, non Origenes modo ad versus Celsum, sed Plutarchus quoque in Romulo asseverat; qui & addit, non minoris esse vecordiam terram cælo miscere, hoc est scenæum hominem in Deos referre, quam virtuti divinitatem detrahere. Lepide quoque putidum figmentum deridet Oenomaus apud Eusebium. Ut taceam produisse isthæc ex Samsonis historia.

Orig. contr. Cell. libr. 3.

Euseb. Præp. libr. 5. cap. 14. vel Hermotimum Clazomenium,

VIII. Anilis quoque de Hermotimo Clazomenio fabula jactatur, solitam ipsius animam corpore excedere, & longe diuque evagari; quæ in remotis locis fierent explorare, & in corpus reversam palam nuntiare; futurorum etiam assequi notitiam, dum errat extra corpus, & siccitates, terræ motus, aliasque calamitates prædicere: quoad corpus anima defectum, de licentia uxoris nacti ipsius inimici, sic tanquam mortuum cremarunt; redeuntemque animam, nec rectum quo reciperetur habentem, nunquam postea reversuram evolasse; Clazomenios vero religione tactos fanum ipsi excitasse, quo mulieribus ingredi nefas esset. Pro fabula mera id habent Lucianus & Apollonius Dyscolus, quamvis Ethnici, ut de Tertulliano & Origene sicileam. Plinius vero Hermotimi corpus, non plane mortuum, sed semianime jactasse tradidit.

Lucian. Enc. mulcæ. Apollon. cap. 3. Mir. Hist. Plin. libr. 7. cap. 52.

vel Epimenidem Cretensem,

IX. Quod de diurno illo Epimenidis Cretensis somno memoratur, somnium est ex eburnea porta. Narrant enim rus à patre missum, cum meridiani æstus vitandi causa declinasset de via, & in antro recubuisse, per annos plusquam quinquaginta sopitum jacuisse; ac tandem expergefatum rediisse domum, ignotisque omnes offendisse, ignotum ipsum omnibus, præterquam minori fratri, ex quo rerum quæ gererentur notitiam habuit: deinde vero intra tot dies senem esse factum, quot annos obdormierat; atque hinc porro magnam ejus fuisse inter Græcos celebritatem, & eorum Diis esse habitum, ita ut post mortem sacrificiis ipsum Cretenses, haud secus ac Deum, prosequerentur. Magnam esse horum fabulositatem testem dabo Plinium; dabo & Diogenem Laërtium, qui negare quosdam scribit dormiisse ipsum tot annos, sed exspatiantem rei herbariæ diu vacasse; Maximum quoque Tyrium dabo, qui fabulam hanc ab Epimenide confictam esse putat, ut vitam humanam diurno somnio similem esse doceret. Id tamen commentum causæ fuisse puto, cur animam ad libitum emisisset & revocasse dictus sit ab Hesychio Milefio & Suida. Quanquam Diogenes Laërtius auctor est, id ipsum de se jactasse, sibi que arrogasse.

Plin. libr. 7. cap. 52. Diog. Laërt. in Epimenide. Max. Tyr. Dissert. 28. Hesych. Mil. in Epimenide. Suid. in Empepidus.

vel mulierem æπρωου Heraclidas libro po-

X. At mulieri illi, quæ per septem, vel juxta alios, per triginta dies cum *ἀπρωου* jacuisset, ad vitam revocata est, nihil præter naturam contigit. Hyterico morbo laborantes feminae similibus obnoxia sunt affectibus. Quod si morbida parti medicamentis

mentis succurratur, spiritus redit, & revixisse videntur, quæ nec obierant. Plinius in eo capite, quo de his disserit qui elati revixerunt, in eam quam dixi causam confert mulieris hujus casum, quæ obiisse credita, vitæ restituta est. Galenus in libris *ἐπι τῆ πεπονδοπιαν τόπων* jacuisse quidem ait mulierem hanc *ἀπνοῦ καὶ ἀσφυκτοῦ*, à mortuis vero hoc solo discrepantem, quod mediæ corporis partes aliquantum caloris retinere videbantur; & magnam inter medicos temporum illorum concertationem fuisse addit ex Heraclide, extinctane penitus fuisset, tum deinde ostendit mulieres nonnumquam morbis uteri ita esse affectas, ut vix à mortuis internosci possent. Caterum Diogenes Laërtius indicat mulierem illam, Empedoclis ope sanitatem recepisse, unde & magnam hunc gloriam & medici titulum fuisse consecutum; rei autem historiam Pausanias Geloo subinde narrasse Empedoclem, atque à Pausania fuisse relatum in literas. Multo post deinde librum super eodem argumento conscripsit Heraclides Ponticus.

*enliari cele-
bratam,
Plin. libr. 7.
cap. 11.
Galen. ἐπι τῆ
πετ. τῆ. libr.
6.*

*Diog. Liërt. in
Emped.*

XI. Legitur apud Platonem libro decimo de Republica, Erem quemdam, genere Pamphylum, Harmonii filium (perperam enim legitur vulgo, *Ἥρης τῆ Ἀρμόνιος*, cum legi debeat, *Ἥρης τῆ Ἀρμόνιος*, hoc est, *Eris, qui Harmonii filius fuit*, ut ex Plutarchi Symposiacis, & ex *Æneæ Gazæ* Theophrasto cognoscitur) cum in bello cecidisset, & post decem dies cum aliis cadaveribus jam tabefactis fuisset sublatus, corpore integro esse repertum. Post biduum deinde rogo impositum revixisse, & quæ sibi visæ essent apud inferos, commemorasse. Quid ex hac narratione colligi possit, facile perspiciet qui totam pellegerit, adeo profanæ vanitatis plena est. Sirenes illic, & Parcas Necessitatis filias reperias, aliaque similia Mythologorum deliria. Itaque Plato, quidquid hujus est, *μύθον & γὰρ λόγον* appellat. A multis irrisam hanc historiam dolebat Cicero, ut refert Macrobius, qui à Platone hoc omnino confictum non pronuntiat, sed innuit visum fuisse Erem vitam effundere, animamque recipere, quam revera non amiserat. Auctor est etiam Augustinus, sub finem operis De civitate Dei, hanc Platonis historiam sic tetigisse Tullium in libris De republica, *ut cum lussisse potius, quam quod id verum esset, affirmet dicere voluisse*. Nec dubitat Plutarchus fabulam eam appellare, unde allegoricus sensus sit expromendus, Erem enim Harmonii filium de animorum statu disserentem fuisse introductum, ut doceremur animos secundum Harmoniam generari, & adjungi corporibus, à quibus digressos in Æræm se conferre, ut de novo nascantur.

*vel Erem
Pamphylum
Harmonii
filium.
Plut. Symp.
libr. 9, cap. 5.*

*Macrobi. libr. 1.
in Somn. Scip.
cap. 1.
August. De ci-
vitate Dei libr.
11, cap. 18.*

XII. Quam vero puellam ad vitam revocare visus est Apollonius Tyaneus, cum animi passam esse deliquium, extinctam penitus non fuisse, ipse rei narrator satis indicat Philostratus: *πρόσβην ἰδούσῃ*, inquit. *Obiisse videbatur*. Deinde: *ἀφύπνισε τῆς κόρης τῆ δουλοῦτος θυράτου*. Puellam excitavit ex hac morte quam videbatur appetiisse. Tum subnectit: *καὶ εἰ τὴ ἀνθρώπου τὴ ψυχὴ εἴσεν ἐν αὐτῇ, ὅς ἐλελήθη τὸς θεοπραπέοντας λέγα) γὰρ ὡς ψυχῆς μὴ ὁ ἔσθῃ, ἢ ἢ ἀμύσει ὑπὸ τῆ ἀποσώσαντος, εἰ τὴ ἀποσώσαντος τῆς ψυχῆς ἀνέδρα) τῆ, καὶ ἀνέδρα) ἀρήντος ἢ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ζήρονος, ὅσα ἐμὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀθανάτοισιν*. Sive scintillam animæ in ea repererit, quæ medicos latuerit: aiunt enim tunc exiguum rorem de caelo cecidisse, illam vero halitum ore emisisse: sive animam extinctam resoverit & recreaverit, difficilis est rei cognitio, non mihi solum, sed & his qui aderant. Adde fictitium hoc portentum ex veris Christi Jesu miraculis esse confictum, cum Jairi Archifsynagogi filiam, & viduæ Naimitanæ filium ad vitam redire jussit. Ut autem vires cundo figmenta acquirunt; quod ab hæsitante & incerto Philostrato fuerat proditum, id confidenter Vopiscus asseveravit. Verum vel coætanæ, vel proxime sequentis ætatis Scriptorum nullus tanti meminit miraculi; quibus tamen non prodigia solum, sed insolitos etiam quoslibet eventus superstitiosè colligere mos est. Legatur Eusebii libellus adversus Hieroclem, in quo fabulam hanc, ut alias Philostrati plerasque, argumentis obrivit. Plures superiorum istarum consimiles proferuntur historiae, sed fere commentitiæ ac falsæ: quod aperte prædicat Plinius, apertius etiam Plutarchus, cum vanitatem patefecit fatuæ illius Romanorum opinionis, quam de Romuli raptu in cælum temere susceperunt.

*vel puellam,
quam susci-
passe fertur
Apollonius
Tyaneus: vel
alios complu-
res à Veteri-
bus celebra-
tos.
Philostrat. libr.
4, cap. 16.*

*Vopisc. in An-
relian.*

*Plin. libr. 7.
cap. 12.*

Demus tamen vitam recepisse plerosque, quod & sapius factum esse sacra nos Literæ docent, nihil hæc certe ad Christum Jesum, qui ita revixit, ut jam amplius morti non sit obnoxius; alii vero ita morti exempti sunt, ut vitam iterum amiserint. Unde in irritum cadunt, quæcumque inde adversus reditum Christi ad vitam Cellus tela prociudit.

totam
imus,
nem,
equit,
i nec
verant
som be-
etiam
nirum,
triplici
si An-
era &
t, per-
pollis
ta. At-
ta sunt
ri hinc

Ferunt
victoria
Asiapa-
; con-
& pue-
indica-
epertam
, arcum
le: con-
posse.
do ad
non mi-
refere,
et Oen-

im ipius
s fecerit
notiam,
redicere-
tanquam
habent
s fatum
berit Lu-
igene si-
name ju-

tam est ex
undi caus-
na sopi-
es offere-
re gene-
ot anno
m, & ca-
l fecus se-
vium; di-
e anno,
o, qui sa-
o somno
i ad hinc
tam Dis-

m a som-
nordo la-
medica-
mcutis